Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

STALNA KONFERENCIJA GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZ GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu
God. IX, br. 7 — Beograd, 17. septembar 2026. godine

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O ELEKTRONSKOJ UPRAVI

Izmene i dopune Zakona o elektronskoj upravi su neposredno značajne za jedinice lokalne samouprave, jer se obaveze propisane za „organ“ odnose i na organe i organizacije JLS, kao i na ustanove, javna preduzeća i druga pravna lica kojima su poverena javna ovlašćenja.

Izmenama se detaljnije uređuju elektronski registri i razmena podataka, obavezna registracija i korišćenje Portala eUprava, elektronsko plaćanje, elektronska pisarnica i arhiv, izrada i dostavljanje elektronskih akata, kao i otvaranje i ponovna upotreba podataka. Za pojedine obaveze određeni su posebni rokovi, dok su za njihovo neizvršavanje propisane novčane kazne za odgovorna lica.

KLJUČNE NOVINE

- **Elektronski registri i razmena podataka**
- **Registracija organa JLS na Portalu eUprava**
- **Korišćenje elektronske pisarnice i elektronskog arhiva**
- **Obavezno omogućavanje elektronskog plaćanja taksi i naknada**
- **Elektronski podnesci i identifikacija korisnika**
- **Izrada akata i drugih dokumenata u elektronskom obliku**
- **Elektronsko dostavljanje akata**
- **Platforma „Pametni grad“**
- **Otvoreni podaci i ponovna upotreba podataka**
- **Proširenje prekršajne odgovornosti odgovornih lica u organima**

NAJVAŽNIJE IZMENE I DOPUNE KOJE SE ODNOSE NA JLS

ELEKTRONSKI REGISTRI I RAZMENA PODATAKA – čl. 8-11.

Izmenama i dopunama propisano je da su **organi JLS dužni** da registre i evidencije koje vode na osnovu zakona uspostave u elektronskom obliku. Odgovornost za tačnost podataka snosi organ koji je podatak upisao, odnosno organ od kojeg je podatak preuzet, osim ako je posebnim zakonom drugačije uređeno.

Organi će podatke i dokumente iz svojih registara razmenjivati preko Servisne magistrale organa ili na drugi način propisan zakonom. Podaci se razmenjuju u strukturiranoj, unapred definisanoj digitalnoj formi, u skladu sa pravilima interoperabilnosti i tehničkim standardima.

Takođe, **organi JLS** koji vode elektronske registre i evidencije **dužni** su da omoguće preuzimanje podataka o fizičkim i pravnim licima, organima, nepokretnostima i adresama, kao i da radi ažurnosti sopstvenih evidencija po službenoj dužnosti preuzimaju podatke iz izvornih registara.

Rok da organi omoguće preuzimanje podataka iz elektronskih registara i evidencija je 1. jun 2028. godine.

Organ koji vodi registar dužan je da podatke neophodne za elektronsko upravno postupanje i vođenje drugog registra dostavi odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana od prijema zahteva.

Posebno je propisana obaveza vođenja evidencije svakog pristupa i uvida u elektronske dokumente i podatke. Evidencija sadrži identitet lica koje je pristupilo podacima, vreme pristupa i skup podataka kojima je pristupljeno, a čuva se deset godina.

Za JLS ovo podrazumeva potrebu da provere:

- koje registre i evidencije vode na osnovu zakona;
- da li su registri tehnički osposobljeni za razmenu podataka;
- ko je odgovoran za tačnost i ažuriranje podataka;
- da li se evidentira svaki pristup podacima;
- da li su lokalna softverska rešenja usklađena sa pravilima interoperabilnosti.

REGISTRACIJA ORGANA NA PORTALU eUPRAVA – čl. 14b, 17. i 48.

Organ JLS dužan je da se registruje kao korisnik usluga elektronske uprave i da koristi usluge Portala eUprava.

Nalog organa sadrži jedinstvenu identifikacionu oznaku organa i druge identifikacione podatke, kao i ime, prezime, JMBG i adresu elektronske pošte rukovodioca i administratora organa.

Organ koji na dan stupanja na snagu izmena nije registrovan kao korisnik Portala eUprava dužan je da se registruje i dostavi podatke o rukovodiocu i administratoru u roku od osam dana od početka primene Zakona.

Novoosnovani organ ovu obavezu izvršava u roku od 30 dana od osnivanja.

Ako organ ne izvrši registraciju u propisanom roku, nadležni organ izvršiće registraciju po službenoj dužnosti, pozvati organ da odredi administratora i o nepostupanju obavestiti organ koji vrši nadzor i upravnu inspekciju.

ELEKTRONSKA PISARNICA I ELEKTRONSKI ARHIV – član 16.

Izmenama i dopunama zakona predviđeno je da je organ dužan da za obavljanje kancelarijskog poslovanja koristi softverska rešenja pisarnice i elektronskog arhiva koja obezbeđuje nadležni organ ili da svoje postojeće softversko rešenje poveže sa tim sistemima, osim ako je posebnim zakonom drugačije uređeno.

Softversko rešenje uspostavlja se na državnom klaudu ili na sopstvenoj infrastrukturi organa koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije. Licence za rešenja na državnom klaudu obezbeđuje nadležni organ, dok ih organ koji koristi sopstvenu infrastrukturu obezbeđuje samostalno.

Softverska rešenja moraju biti prilagođena mobilnim uređajima i standardima pristupačnosti, posebno radi dostupnosti osobama sa invaliditetom.

ELEKTRONSKO PLAĆANJE TAKSI I NAKNADA – čl. 22. i 48.

Organ JLS dužan je da korisniku omogući elektronsko plaćanje taksi i usluga elektronske uprave preko Portala eUprava.

Krajnji rok za omogućavanje elektronskog plaćanja je 31. decembar 2026. godine.

Organ je, takođe, dužan da se prijavi za korišćenje usluge uvida po službenoj dužnosti u podatke o izvršenim plaćanjima taksi i naknada, najkasnije u roku od osam dana od početka primene Zakona. Time se smanjuje potreba da stranka sama dostavlja dokaz o uplati.

ELEKTRONSKI PODNESCI I IDENTIFIKACIJA KORISNIKA – čl. 14a. i 38.

Organ je dužan da omogući korisniku autentikaciju putem sistema elektronske identifikacije – eID.

Izmenama su precizirani podaci koje mora da sadrži elektronski podnesak. Kada je propisana obaveza potpisivanja podneska, prijava na Portal eUprava registrovanom šemom elektronske identifikacije visokog nivoa pouzdanosti zamenjuje elektronski potpis podnosioca, osim ako je posebnim zakonom drugačije propisano.

Ovo pravilo je važno za JLS prilikom projektovanja lokalnih elektronskih usluga, jer omogućava da se određeni podnesci podnose bez dodatnog kvalifikovanog elektronskog potpisa.

IZRADA AKATA I DRUGIH DOKUMENATA U ELEKTRONSKOM OBLIKU – čl. 39a. i 48.

Uvedena je opšta obaveza da organ akt i drugi dokument koji nastaje u njegovom radu izradi kao elektronski dokument, osim ako je posebnim zakonom drugačije propisano.

Akt donet u vršenju javnih ovlašćenja umesto potpisa službenog lica i pečata sadrži:

- kvalifikovani elektronski pečat organa; ili
- kvalifikovani elektronski potpis ovlašćenog lica.

Tipizovani akt ne mora sadržati kvalifikovani elektronski pečat ili potpis ako je integritet podataka obezbeđen u softverskom rešenju putem kojeg se akt izrađuje i dostavlja.

Organi JLS dužni su da akta i druge dokumente izrađuju kao elektronske dokumente najkasnije od 1. januara 2030. godine. To zahteva prethodno prilagođavanje kancelarijskog poslovanja, internih procedura, softvera, ovlašćenja zaposlenih i načina arhiviranja dokumentacije.

ELEKTRONSKO DOSTAVLJANJE – čl. 15. i 40.

Organ je dužan da korisniku elektronskim putem dostavi uverenje, odluku, rešenje, zaključak, drugi elektronski dokument ili podatak iz svoje nadležnosti.

Dostavljanje se vrši u jedinstveni elektronski sandučić korisnika, osim kada je posebnim zakonom propisan drugačiji način elektronskog dostavljanja.

Na zahtev korisnika dokument može biti dostavljen kao overeni odštampani primerak elektronskog dokumenta, pri čemu troškove takve dostave snosi korisnik.

Za organe JLS ovo znači da elektronsko dostavljanje postaje pravilo u okviru elektronske uprave, dok papirni primerak predstavlja mogućnost na zahtev korisnika.

PLATFORMA „PAMETNI GRAD“ – čl. 16. i 48.

Predviđeno je uspostavljanje nacionalne platforme za razvoj i upravljanje elektronskim uslugama na određenoj teritoriji – „pametni grad“. Cilj platforme je unapređenje efikasnosti, održivosti, transparentnosti, učešća građana u odlučivanju i kvaliteta urbanog života.

Organ u okviru svog delokruga obezbeđuje softverska rešenja za upravljanje elektronskim uslugama na određenoj teritoriji korišćenjem nacionalne platforme ili na drugi način.

Nadležni organ dužan je da nacionalnu platformu uspostavi najkasnije do 1. januara 2030. godine.

Za gradove i opštine ova odredba predstavlja osnov za buduće povezivanje lokalnih digitalnih servisa i integrisano upravljanje podacima i uslugama.

OTVORENI PODACI I PONOVNA UPOTREBA PODATAKA – čl. 25-27b.

JLS i njihovi organi dužni su da omoguće ponovnu upotrebu podataka nastalih u vršenju javnih ovlašćenja, pod jednakim uslovima, u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

Organ je dužan da:

- odredi lice odgovorno za ponovnu upotrebu i otvaranje podataka;
- podatke o tom licu objavi na svojoj internet prezentaciji;
- obezbedi da otvoreni podaci budu potpuni, tačni, ažurni i objavljeni na zakonit način;
- podatke objavljuje u mašinski čitljivom i otvorenom obliku;
- pre objavljivanja izvrši anonimizaciju podataka o ličnosti;
- omogući ponovnu upotrebu bez diskriminacije korisnika.

Posebno su uređeni dinamički podaci, koji se objavljuju što je moguće ranije nakon prikupljanja, putem aplikativnog programskog interfejsa i, kada je moguće, za masovno preuzimanje.

U skupove podataka od posebnog značaja spadaju, između ostalog, geoprostrorni, statistički i podaci o zaštiti životne sredine i mobilnosti, koje u značajnoj meri poseduju upravo gradovi i opštine. Ovi podaci moraju biti dostupni bez naknade, u mašinski čitljivom obliku, putem mrežnih servisa i za masovno preuzimanje kada je to primenljivo.

Rok za omogućavanje ponovne upotrebe podataka od posebnog značaja je 1. januar 2030. godine.

PREKRŠAJNA ODGOVORNOST – čl. 45b-47.

Novčanom kaznom od **5.000 do 50.000 dinara** kazniće se lice odgovorno za otvaranje podataka ako ne omogući ponovnu upotrebu podataka nastalih u vršenju javnih ovlašćenja.

Novčanom kaznom od **30.000 do 150.000 dinara** kazniće se odgovorno lice u organu ako organ:

- ne omogući elektronsko upravno postupanje i druge radnje preko Portala eUprava;
- ne odredi lice odgovorno za otvaranje podataka;
- ne omogući elektronsko plaćanje;
- ne ispuni propisane uslove za prelazak na elektronsku upravu;
- ne omogući prijem elektronskih podnesaka i ne dostavi potvrdu o prijemu;
- ne dostavi korisniku elektronskim putem odluku ili drugi akt iz svoje nadležnosti.

Propisane kazne odnose se na odgovorno fizičko lice u organu, a ne na JLS kao pravno lice.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije je 31. avgusta 2026. godine donela **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi**, koji je objavljen u Službenom glasniku istog dana („Sl.glasnik RS“, br. 80/2026) i koji je stupio na snagu 8. septembra 2026. godine.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, sekretar Predsedništva SKGO
Elektronska pošta: mailto:maja.stojanovic@skgo.org

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru programa „Partnerstvo za dobru lokalnu samoupravu“, koji podržava Vlada Švajcarske